

תצוה תשפ"ג גליון קמה שנה ד

מליצי יושר

זרע שמשון

רבי שמשון היים
 ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
 הבטיח למי שילמוד בספריו:
 תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
 מן שמיא ועיניכם תראנה בנים
 ובני בנים כשתילי זיתים סביב
 לשולחנכם, חכמים ונבונים
 ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
 גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
 בני חיי ומחוני טב.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
 צינץ זצ"ל ביקש קודם
 פטירתו שיתנו לו דף ורשם
 בשארית כוחותיו:
 מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
 למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
 מלובלין זצ"ל: הבטיח הגאון שיעשה
 טובה לכל המשתדלים והמסייעים
 בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
 שעשה טובה לכולם.
 (הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
 נחום בורגשטיין זצ"ל
 הבטיח קודם פטירתו:
 אם ילמדו בספרים שלי,
 אחיה למנוח ולעור גם אחר פטירתי
 ממש כמו בחיים.
 (ארץ צבי להגה"ק מקוה"גלוב עה"ת
 עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
 ובטח יהיה למליץ יושר
 למיימינים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
 זוסמאן סופר זצ"ל
 כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
 אני אטיב עמכם להמליץ טוב בעדם
 לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
 יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
 ג"כ אשתחוה גם אני לפני שומע
 קול בכיות עמו ישראל ברחמים
 ואצטרף תפילתי עמכם
 לטוב להם כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
 ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
 כתב בצוואתו
 בקשתי שטוחה שישתדלו
 להדפיס ספרים שלי, ואני
 תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
 בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
 יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
 כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
 אקוה כי לא יבשו בי תומכי.

אתון דאורייתא

רבי יוסף
 ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
 העיד חתנו הגאון רבי יצחק
 מנחם מארגנשטערן זצ"ל
 בהספדו
 רבינו בטרם עלה השמימה
 הבטיח כל מי שייסע בהדפסת
 החיבורים שלו יהיה לו למליץ
 יושר בעולם העליון

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
 אנשיל הוברמן הרב
 מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
 הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
 בלי נזר בכל יום על כל אלה שיעיית
 בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
 לאחרים שיושעו מכל צרה
 שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
 וכל הלומד בספרי זוכה ליר"ש,
 והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
 וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

חזון יחזקאל

רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
 זלמן אברמסקי זצ"ל:
 הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
 הספרו בשעת הלוייה הכריז:
 נצטוונו מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
 שהבטיח שימליץ טוב לכל מי
 שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
 לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
 (רבבות אפרים אר"ח ח"ב עמוד
 רמ"ח, מלך ביפץ פרק מ"ב).

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב? פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה? פארוואס האב איך צער גידול בנים?
 פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען? פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

ווייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
 וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
 און ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל, וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר

פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס ז"ע

תרשיש ושוהם וישפה. בגמרא (ב"ב ע"ה.) דרשו לענין חומות ירושלים שיהיו לעתיד לבוא, את הפסוק "ושמתי כדכוד שמשותיך", חד אמד דזה יהיה האבן של שוהם, וחד אמר דזה יהיה האבן של ישפה, אמר הקב"ה להוי כדן וכדין. וצ"ע מדוע יהיו החומות דוקא מאלו האבנים. ונראה, דהנה על גבי שתי אבנים אלו שבחושן, היו כתוב את שמות יוסף ובנימין. ובספר שלטי הגיבורים כתב וז"ל: השוהם יועיל לזכירה ולעינים, והוא טוב להעשיר, והוא מלמד לשון האדם להליץ ולדבר בחכמה להבין החידות הנעלמות, וכמעט יביא את האדם לידי נבואה, וניתנה אבן זו ליוסף מפני שהיה לו עינים טובים, כמו שכתב "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין", והיה לו זכירה, כמו שכתב "ויזכור יוסף את החלומות", ומפני שהיה חכם בעל המליצה בפתרון החלום, ונצנצה בו רוח הקודש, כמו שכתב "אחרי הודיע אלוקים אותך כל זאת", והיה איש מצליח על"ל. וכיון דלעתיד לבוא תתקיים "ומלאה הארץ דעה את ה'", ויהיה הצלחה רבה וזכירה טובה, לכן יהיו החומות מאבן השוהם שמשוגל לדבר זה.

ומאן דאמר שייבנו את החומות מאבן ישפה, ירמוז למה שכתב בספר שלטי הגיבורים שהישיפה סגולתו לשמור האדם שלא יתנו לו הסמים הממיתים וכו', וניתן אבן זה לבנימין לזכור לו זכות אמו שילדה אותו חי, והיא הלכה לבית עולמה בעת לדתה, ולא הזיקה ולא המיתה אותו עמה. ועוד מצינו בח"ל (ילקוט פרשת וזאת הברכה רמז תתקמ"ז) שבית המקדש נבנה בחלקו של בנימין, לפי שכל השבטים היו במכירתו של יוסף חוץ מבנימין, ואם יבנו הם את בית המקדש וילכו להתפלל שם שהקב"ה ירחם עליהם, לא היו נענים, כפי שהם לא רצו לרחם על יוסף אחיהם.

וזה גם נרמז בכך שאבנו של בנימין בחושן נקרא "ישפה" "יש פה", לרמוז שרק לבנימין יש פה להתפלל להקב"ה שירחם על ישראל, משא"כ שאר השבטים, ולכן בחלקו נבנה ביהמ"ק שבזכותו יוכלו להתפלל ולהיות נענים. ולכן יבנו את החומות

תולדות בעל האבני נזר ז"ע

כך היה נוהג האבני נזר ז"ע, בטרם יתחיל להתפלל, היה נותן את מפתח חדרו למשמשו שיביא לו משם פתקא של פלוני ושל אלמוני, וכשהיה מגיע בשמונה עשרה לסוף ברכת שים שלום, היה מכניס ידו לכיס בגדו והיה מוציא משם את הפתקאות של אלה שזקוקים לישועה גדולה, והיה פורש את הפתקאות לפניו על העמוד שלו, ומביט בהן בתפילתו.

וכן לפעמים כשהיה עולה לתורה, היה מוציא מכיסו פתקא, ומביט בה בשעה שהיה מביט בספר התורה, זאת עשה כשהיה לפניו מקרה של חולה אנוש וכדומה.

פעם הזכיר האבני"ז בעל הצמח צדק מליובאוויטש, ושאל אחד החסידים אם הכיר את הצמח צדק. והשיב: איך יכולתי להכיר אותו אם הוא נפטר קדם שנולדתי?

אולם מיד הוסיף ואמר: בכל זאת הנני מכירו היטב, ישנם זמנים שהצדיקים שנפטרו יורדים לעולם הזה כדי לעזור לצדיקים החיים לפעול טובות לישראל.

והוסיף ופנה אל החסידים ואמר: אצלכם זהו דבר גוזמא, אספר לכם מה ששמעתי ממורי וחמי מקוצק זצ"ל, פעם אחת בא אל הרבי ר' בונם מפשיסחא איש אחד, ואמר לו הרבי ר' בונם: "שבתא טבא ר' נח, שב ר' נח, יאמר מר תורה על פרשתו", ואמר האיש נח כך: כתוב רש"י דיש דורשין אותו לגנאי, וקשה דמי העיז לדרוש עלי לגנאי, אלא שאני בעצמי דרש עלי לגנאי.

מכאן סיים האבני נזר את סיפורו, ואמר: רואים שיש זמנים שהצדיקים הנפטרים באים לעולם הזה. (מגדולי התורה והחסידות ח"ח).

אומרו מביא גאולה לעולם, דאל"כ על מה סמכה שהעמידה עצמה בסכנת נפשות בשביל לספר למלך דבר זה. וכ"כ ביערות דבש (ח"ב דרוש ח).

הפיל פור הוא הגורל לפני המן. אינו מובן כפילות הלשון "הפיל פור הוא הגורל". ויראה כי גורל הוא או לטוב או למוטב, והמן חשב כאשר נפל לו הפור בחודש אדר שמזלו דגים, שזה סימן שיבלעם כדגים שאחד בולע חבירו. אבל באמת יש בדגים שני ענינים, בולעים, ונבלעים. א"כ יש בבחינת פור של המן שני ענינים, כי פור הוא לפי מחשבת המן שיבלעם כדגים, אבל למעלה בשמים היו נתונים בגורל איך יפול, אם שח"ו יבלע המן ישראל, או להיפך. שאם לא יעשו תשובה, היה הגורל על המן לבלוע, אבל אם ישוּבו בתשובה יהיה בהיפוך, שיבלוע המן צורר ישראל. כלומר שישראל היו נתונים אז בגורל אם לנצח או להנצח. [ולכן אמר בלשון כפול "הפיל פור הוא הגורל", כי היה כאן גורל מוטה לכאן ולכאן, לטובת המן כמו שהיה בשעת הגזירה, ולטובת ישראל כמו שנהפך לבסוף]. ובאמת דלבסוף היה הגורל לטובת ישראל, וזה שאמר 'לפני המן', דהגורל היה על מפתחו של המן והצלחת ישראל.

לע"נ הג"ר ישעיה מושקאט ב"ר יעקב משה זצ"ל בעל מחבר 'הרי בשמים', יא"צ ה' אדר אשור לא כדת. במגילה (דף טו.) אשר לא כדת, א"ר אבא שלא כדת היה, שבכל יום ויום עד עכשיו באונס, ועכשיו ברצון. ידועה קושיית הפוסקים דהרי מצוה רבה עבדה להצלת כל ישראל. ואף שתיירץ המהר"ק דכיון דכתיב 'ומעלה בו מעל', לכן נאסרה על מרדכי, אף שמוותר היה לה ללכת מחמת הצלת ישראל*. אבל עדיין אינו מיושב [הלשון] "ועכשיו ברצון" שהרי אנוסה היתה, שהיתה מוכרחת לילך כאשר צוה עליה מרדכי באזרה יתירה. גם יישוב המקראות צריך עיון, שמתחילה אמרה "ואני לא נקראתי וגו' זה שלשים יום", ולא הטעם משום שאסורה עליו. גם צריך לבאר למה באמת לא נקראת שלושים יום, הלוא כתבו התוס' (מגילה יג: ד"ה וטובלת), שאותו רשע היה מצוי אצלה בכל יום.

ונראה שהכל טענה אחת, דהנה התרגום שני כתב על פסוק זה, שאסתר התפללה שלא יקראנה אחשורוש מחמת שלמדה ממרדכי דבת ישראל הנבעלת ברצון אין לה חלק בין ישראל. ולכאורה יפלא שהרי היה באונס. וצריך לומר שאסתר יראה היתה שמא יהיה לה רצון, על כן דברה על לבה שלא תרצה בבעילת אחשורוש בשום אופן, ועל כן אף אם יקראנה, תהיה אנוסה, וזה ענין תפילתה, כענין "ואני תפלה" [דמתפלל תמיד], אך עיד"ז כמו שלבה נתרחק מאחשורוש, כך לב אחשורוש התרחק ממנה, כדכתיב (משלי כז:ט) "כמים הפנים לפנים", והסיח דעתו ממנה, ולא היתה לו כלל אהבה אליה ולא קראה. וכאשר צוה עליה מרדכי שתלך אליו לבקש מלפניו על עמה, הוצרכה לחדש בלבה רצון ואהבה לאחשורוש כדי שיתקרב אליה ג"כ כנ"ל כמים הפנים לפנים, ועל כן היה ברצון, ואף שהיתה מוכרחת לרצון זה, מ"מ נקרא "רצון", כמו שפסק הרמב"ם (פ"א איסור"ב ה"ט) באנסוהו לבוא על הערוה ובאם לאו יהרגוהו, דאין טענת אונס לפטור ממיתה, כיון דאין קישוי אלא לדעת. (נאות הדשא ח"א עמוד רמ"ד).

ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולהסיר שקו מעליו. ויש להבין מה חשבה אסתר במה ששלחה לו בגדים, האם חשבה שמחמת חוסר בגדים לבש שק ואפר. אלא שרמזה לו למרדכי שצריכים לעשות הכל בהסתר, כשמה "אסתר" וכמידתה. (נאות הדשא ח"ב עמוד רע"ה).

*ל"ל מהר"ק (סימן קס"ז): אשה שזנתה תחת בעלה ברצון והיא לא ידעה אם יש איסור בדבר אם יחשב שוגג, לענינת דעתי נראה דאין לזו דין שוגגת להתירה לבעלה, כיון שהיא מתכוונת למעול מעל באישה ומזנה תחתיו, דהא לא כתיב 'איש איש כי תטשה אשתו ומעלה מעל בה', ולשתמע דוקא במכוונת לאיסור, אלא 'ומעלה בו מעל' כתיב.

ירושלים מישפה אבנו של בנימין, לרמוז דלעתיד לבוא יוכלו כל אחד להתפלל להקב"ה בחינת "יש פה".

ואמר הקב"ה 'להוי כדון וכדון', שהרי שניהם בני רחל, ורחל היא הממאנת להתנחם כמו דכתיב "מאנה להינחם על בניה", והשכר של רחל על כך, אומר הכתוב "עניה סוערה לא נוחמה וגו' ושמתי כדכוד שמשותיך", שנרמז בכך על רחל שאינה מתנחמת, ולכן בשכר זאת, שמתי "כדכוד שמשותיך", כנגד שני בניך היינו שנעשים מאבנים שוהם וישפה שרומזים על שתי בניה יוסף ובנימין, שזכותה הגדולה עומדת לעתיד לבוא.

והטעם שקרא הכתוב לחומת ירושלים "שמשותיך", מפני שכמו השמש שכולם הולכים לאורו, כך ילכו הגוים לאור של חומותיך שיהיו כמו שמש, וכמו שאמר (ב"ב ע"ה) דזיוו הולך מסוף העולם ועד סופו, שנאמר והלכו גוים לאורך. (זרע שמשון אות ד').

לע"נ הג"ר שמחה יואל ב"ר ישעיהו הכהן רובינשטיין זצ"ל בעל 'חלת לחם' יא"צ י' אדר

וירא המן כי אין מרדכי כורע ומשתחוה לו. אפשר כי פעל ועשה להמרות רוחו, שאפי' מה שהיה צריך לצורך עצמו כשהפיל דבר לארץ, המתין מלהגביהו עד יעבור, שלא יהיה נראה כמשתחוה לו. וזה "וירא המן כי אין מרדכי כורע ומשתחוה" אפילו מה שהוא לצורך עצמו, וזה "לו". ואז "וימלא המן חימה".

גם ל"ל, שחשב המן שמרדכי מונע עצמו בשביל חילול ה', ומצות קידוש ה' הוא בפני רבים ועשרה מישראל, וביחן המן לעבור בפני מרדכי כשהיה לבדו ואין איש אתו, באופן שלא יהיה חילול ה', כי אין רואה רק המן לבדו, ואעפ"כ לא היה כורע אף "לו", לבדו, וע"ז "וימלא המן חימה".

ויודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה. אפשר מרדכי ירא להגיד לאחשורוש פן יבוקש ולא ימצא, ומרדכי לא ביקש לסמוך על הנס, אך הגיד לאסתר המלכה, ואולם אסתר בטחה בצדקת מרדכי כי לא יאונה לצדיק כל און. ואפשר שמזה למדו חז"ל (אבות פ"ו) דהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי, שאינו מובן מ"ל, [דאפשר דמעשה שהיה כך היה דנתגלגל הדבר להביא גאולה לעולם, אבל מאן ימר ש"כל" האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם]. אבל לפ"ז ל"ל דאסתר היתה מעמדת עצמה בסכנה פן לא ימצא כדבריה, אלא שסמכה על זה שאמרה דבר בשם אומרו, ועל ידי זה יבא הנס להביא גאולה לעולם. [ובזה מובן דילפינן ממה שעשתה אסתר דהאומר דבר בשם

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$180 פאר גליון מליצי יושר וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי און חזון יחזקאל** - הר המנוחות אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

לע"נ הג"ר משה אליעזר ב"ר אברהם אלטר פראמאווויטש זצ"ל אבד"ק ציילסהיים י"א צ"ו אדר

אורוים כל הרשעים. בנוסח שושנת יעקב אומרים 'אורוים כל הרשעים', ואיך אינם יראים לומר כן, אחרי כי אפילו עובר על דברי סופרים נקרא 'רשע' (ע' יבמות ל.), ואפילו כל העולם אומרים עליך צדיק אתה, היה בעיניך כרשע, ולמה לנו לזוז מהנוסח המפורש בש"ע (סימן תר"צ סעיף ט"ז) דאיתא שם צריך שיאמר 'אורוים כל עובדי אלילים, ברוכים כל ישראל', ואין עליה שום חולק ואין עליה שום פרכא כל שהוא, ולמה לא יאמרו כן. (ש"ת ר' עקיבא יוסף אר"ח ח"ב ס' תנ"ג).

משלוח מנות לאשתו. נשאלתי ממור"ר חכם רבי אהרן פּרעֶרעא במח"ס תולדות אהרן ומשה זצ"ל, אם בן כפר שאין לו למי לשלוח משלוח מנות, אם יוצא בשולח לאשתו, ולכאורה לא יצא מפני שאשתו כגופו. אמנם מחותני מוהר"ר ר' זלמן הל"ו ב"ר נחום ז"ל השיב, שיכול ליתן על מנת שאין לבעלה רשות בה, ואז יכולה אח"כ ולחזור ולשלוח לו אותם המנות ותצא ידי חובתה, ודפח"ח.

אמנם נסתפקתי עוד, כיון דבמשלוח מנות כתיב 'לרעהו', ואולי זה לא שייך באשה. אבל זה אינו, דהא דרשו חז"ל (גיטין צ.) שאסור לישב עם אשתו בזמן שדעתו לגרשה, שנאמר 'אל תחרש על רעך רעה', א"כ מבואר דגם אשה נקרא בכלל 'רעך'. והשואל הג"ל הביא ג"כ אח"כ ראייה מהא דאיתא בפ"ב דקידושין דאמרין אסור לקדש אשה עד שיראנה שמא ימצא פגם, והתורה אמרה 'ואהבת לרעך כמוך', הרי שגם אשה נקרא 'רעהו'. ולפי"ז יצא לנו שכל בן כפר שאין לו למי לשלוח, יכול לשלוח לאשתו, וכן יכול לשלוח לבנו הגדול אפילו סמוך על שולחנו, וקר"ח אם אינו סמוך על שולחנו.

ולענין מתנות לאביונים יכול לשלוח גם לבנו הקטן מבן שש שנים, דהא דרשו חז"ל (כתובות נ.) 'עושה צדקה בכל עת', זה המפרנס בניו ובנותיו. [אבל לקטן אי אפשר לצאת ידי חובת משלוח מנות, דרק מתנות לאביונים יוצא בבנו הקטן]. (ש"ת ר' עקיבא יוסף ח"ב ס' תס"ו).

לע"נ הג"ר יהודה ב"ר מאיר זקס זצ"ל י"א צ"ו אדר

משלוח מנות. בש"ת משפטים ירשים (ס' ק"כ) נסתפק בשולח מנות ע"י שליח, ואכלם השליח בדרך, וכששמע המשלח, אמר 'ליהוי מנות באכילת השליח' (-דמקיים מצות משלוח מנות במה שנתן המנות להשליח), אם יוצא בזה, ע"ש. ולענ"ד אין כאן מקום ספק, דכשאכלם השליח, גזלן היה ונתחייב ממון, וכשאומר עתה 'ליהוי מנות באכילת השליח', אין זה רק מחילה לשליח על הממון שנתחייב לו, ואפי" תהיה מחילה זאת כמתנה, מ"מ הרי איננה רק נתינת ממון, לא נתינת מנות, וא"כ פשוט דאין יוצא.

ומאי דפשיטא ליה שם דנתינת מנות מיד ליד אפי" שלא ע"י שליח יוצאין ידי משלוח מנות, ג"כ לא פשיטא כל כך, דנתינה מיד ליד איננה 'שילוח', והרי

תולדות הבן לאשרי ז"ע

הצדיק מרעננה בעל הבן לאשרי ז"ע נתקיים בו הפסוק "ותגזור ואומר ויקום לך", רבות פעמים היה אומר: "אני בדיבור גומר", כשאני אומר ומוציא מפי דיבור של הברכה, כבר נגמרה פעולת הברכה, וכבר ירדה הישועה לעולם. הבאים לקבל ברכתו ראו איך בנס ופלא ברכתו פועלת תיכף ומיד ללא עיכוב כלל, עקרות נפקדו לאחר שנים רבות מנישואיהם. חולים קשים שגדולי הרופאים אמרו נואש, קמו תוך ימים ספורים ממיטת חוליים תוך זמן קצר בנס ופלא בריאים ושלמים. פעמים רבות מיד כששמע את שמו של החולה, קבע אם יוכל לברכו או לא. פעם גילה רבינו לאחר ממקורביו ואמר: כיון שעל כל מחלה נגזר עליה בשמים ע"י איזה רופא וע"י איזה סם תרופה תבוא הרפואה והישועה, לכן אני מתפלל לה' שאני אהיה הרופא והסם. פעמים הדגיש ואמר "אמנם אני מתפלל, אבל החולה עצמו ג"כ צריך לעזור לי ולהתפלל".

מסופר על אדם מנתיבות שבא אליו עבור אשתו שהיתה במצב סופני, והרופאים אמרו נואש, והפסיקו את הטיפול בה, ושלחוה מבית החולים לביתה, ואמרו שנשאר לה לחיות ימים או שעות. הצדיק בירך שיהיה לה רפו"ש תיכף ומיד. וכשחזר האדם לביתו ראה פלא וישועה, אשתו מתאוששת וכבר עומדת על רגליה, וכיוונו את השעה, שבאותו רגע כשהצדיק בירך אותה ברעננה, אותו זמן ממש החולה פקחה את עיניה בנתיבות כשהיא מחלימה ממחלתה, ותוך ימים ספורים חזרה לאיתנה הראשון בבריאות שלמה.

מסופר שבאה לפניו אשה שהתעוורה וכהו עיניה מראות כמעט לגמרי, וברכה הצדיק ברפו"ש שיחזור לה מאור עיניה, והנה באותו רגע עודנה בבית הצדיק, החל ראייתה להשתפר, וכאשר הגיעה לביתו השתוממה שהיא כבר רואה טוב כרגיל. מסופר על אדם אשר סבל רבות ממחלת הלב, וכל פעם שחש בלבו, היה מגיע לרעננה, והצדיק היה מעביר את ידיו הקדושות מעל לבו ומיד היה מחלים ומרגיש טוב.

מסופר על ילדה שהתגלו פצעים בגופה, ומכיון שהם היו מדבקים, ריחקה מבית הספר, ההורים לקחוה לטובי ולגדולי הרופאים ולא מצאו לה מזור למחלתה, ובאו לרעננה, והצדיק בירכה ברפו"ש תיכף ומיד. ולפלא למחרת בבוקר, קמה הילדה בביתה בריאה ושלמה ללא פצעים כלל, וחזרה לבית הספר

הרבה פעמים היה שולח את קרוביו של החולה להתפלל בקבר רשב"י במירון ולתת שם צדקה, ופעם כאשר חזר אדם ששלח לשם להתפלל, וטענתו בפיו שלא חל שיפור, אמר לו רבינו ז"ע "מדוע התפללת ללא בכיה?" חזר לשם והתפלל בבכיות. הלא מיד שב על עקבותיו, ונסע שוב לקבר רשב"י והתפלל שם מעומק לבו בבכיות ותחנונים, ואכן מיד נושע בברכת ישועה ורחמים. (ברכה משולשת עמוד קנה).

לע"נ הג"ר דניאל ב"ר בנימין וואקף פרוסטיץ זצ"ל י"א צ"ו אדר

ואתה תצוה את בני ישראל. איתא במדרש תנחומא: זה שאמר הכתוב (שיר השירים א:טו) "הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים", "הנך יפה" במעשיך, "הנך יפה" במעשי אבותיך. ונראה לפרש לפי מה שכתב הש"ה (פרשת בחקותי) עה"פ "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק", וקשה דהלא ברכה הוא ז', ומדוע קאמר קרא זה באמצע התוכחה. וביאר זכות אבות נזכר לטובה רק אם אוחזין מעשה אבותיהן בידיהן, ואם יסירו מדרך הטוב, יקבלו עונש יתור, יען שהיה להם אבות צדיקים, והיה נקל להם לילך בדרכי אבותיהם. ואמר הפסוק "וזכרתי" בדרך תוכחה, עכ"ד.

ובספר עיר שושן פירש בזה תפלת משה רבינו ע"ה (דברים ט') "זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב, אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו", שהקב"ה יזכור זכות אבות, אך לא יפנה אל רשעם ואל חטאתם באופן כזה לזכור זכות אבות, שאז הזכירה רע להם, ויזכור זכות אבות רק לטובה, ע"כ. ואבי מורי הגאון נ"י פירש בזה מאמר הכתוב "המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי", היינו מי שגואל אותי מכל רע, באופן כזה הוא יברך את הנערים שיקרא בהם שם אבותי, כי חלילה אם אין נזהרים מרע, אז אינה טובה להם שיקראו בשם האבות, ע"כ. וזה כונת המדרש "הנך יפה במעשיך, הנך יפה במעשי אבותיך", דאם אינו יפה במעשיו, אז חלילה זכות אבות עומדת לו לרועץ, רק אם "הנך יפה במעשיך", אז "הנך יפה במעשה אבותיך", כי זכות אבות יהיה לך לחשיבות.

ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל. במס' סוטה (דף לו:): "ותפתשהו בבגדו לאמר", באותו שעה באת דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד, ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם, ע"כ. ויש לפרש הכוונה, דהנה כתב בעל עקידה על מה שאמרו חז"ל (ערכין טז.) אפוד מכפר על עבודה זרה, דאפוד רומז על המזלות, וציוה הקב"ה שיהא האפוד תלוי ומושך אחרי גוו של כהן מהחגורה ולמטה דרך בזיון, לרמז שישאל שולטים על המזלות, ולא המזלות עליהם, ולזה אמר שמכפר על עבודה זרה, כלומר שבכח רמז האפוד, אפשר לבטל הע"ז, וגורם ליישר את האדם להדבק באלקים חיים ומלך עולם, עכ"ד. והנה מבואר ברש"י שהראתה אשת פוטיפר ליוסף באצטגנינות שלה כי עתידה

² ולי"כ בש"ת שאילת יעב"ץ (ח"א סימן ק"כ ו"ח סימן ס"ח) דקטן אינו בכלל 'רעהו', וכן פסקו בבן איש חי (תצוה סעיף ט"ז), ובכף החיים (סימן תרצ"ד סק"ב). אולם בערוך השולחן בסעיף י"ח כתב דאפשר דיוצא בשולח לקטן, דהרי איתא 'כי יגח שור איש שור רעהו', וגם קטן בכלל זה, הרי דקטן נקרא רעהו. ועיין באורחות חיים סק"א שמתפק בזה.

להוליד בנים הימנה, וזה שאמר לו יעקב ליוסף כשנראתה לו דמות דיוקנו של אביו, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד, ובה מרומז כי ישראל הם למעלה מן מן המזלות, ועל כן אל תשגיח מה שהראתה לך באצטגנינות, כי גם אתה יוסף בין אחיך שהמזלות משועבדים לך.

שבת פרשת תצוה י"א אדר
יומא דהילולא של בעל האבני נזר ז"ע

אם לא עכשיו – אימתי הזמן לקיים צוואת בעל האבני נזר ז"ע

"אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחרי פטירתי ממש כמו בחיים!!"

עמו, ודאי ידע גם מתחילה שיש עם למרדכי, והיה לו תיכף לומר שרצה להרוג את עם מרדכי אף קודם שהגידו לו מי הוא עם מרדכי.

וכתב הג'ר משה פיינשטיין

(דרש משה עמוד י"א) וז"ל: שמעתי מהג'ר יחזקאל אברמסקי שליט"א שתייר, שקודם שידע שישראל הם עמו, חשב כי כאשר יכוף את מרדכי באיזה דרך שישתחוה לו, אז גם כל עמו ישתחוה לו, כיון שהוא גדול הדור. אבל כשנודע שהם ישראל, ידע שלא יועיל בזה כלום, שאף אם יפעול שמרדכי ח"ו ישתחוה, גם כן לא ישתחוה הם, משום שאז לא יחזיקוהו עוד לגדול, ואדרבה יבזהו, כי התורה הוא העיקר, שזה לא נשתנה משום איש יהיה מי שיהיה, ולכן רצה להרוג כולם.

קימו וקבלו היהודים. אמרו בשבועות (דף לט.): מצינו במשה רבנו כשהשביע את ישראל וכו', אין לי אלא מצות שקבלו עליהם מהר סיני, מצות העתידות לחדש כגון מקרא מגילה מנין, תלמוד לומר "קימו וקבלו", קיימו מה שקיבלו כבר, ע"כ.

ונראה דאי האי "וקבלו" קאי על מה שקבלו על עצמם בימי מרדכי ואסתר, א"כ הוה ליה לכתוב "קבלו וקימו", שבתחלה מקבלים על עצמם, ואח"כ מקיימים, אלא דבימי מרדכי ואסתר לא היתה קבלה זו, אלא הם קימו אז מה שקבלו עליהם כבר בימי משה.

נאמר 'משלוח' במקרא, ומחלפי סעודתיהו להדדי (מגילה ז), "ל ג"כ דהיה ע"י שליח, אולם הרי רש"י לא פירש כן, וגם "ל דתלוי בפלוגתא דעלמא אי בעינן 'קרא דכתיב', [דנחלקו (סנהדרין מה):] אם דבר שנכתב במקרא הוא בדוקא לכל פרטיו, או שישנן פרטים שלא נאמרו לעכב אלא למצוה. ולמ"ד דבעינן 'קרא דכתיב' עם כל הפרטים, אז בעינן לשלוח דוקא ע"י שליח]. (גליוני הש"ס מגילה ז).

מיחייב איניש לבסומי בפוריא. פירש"י (מגילה ז): 'להשתכר ביי'. וצ"ע מ"ל הא דהחיוב דוקא להשתכר ביי, ואינו יוצא גם בשאר משקה המשכר, ומתיבת 'משתה' דקרא אין ראייה, דיש לומר דבא רק לאסור תענית (ע' מגילה ה:). וגם התיבה [משתה] גופה, אין הוראתה דוקא יין, רק כל שתיה דניחא ליה. וע' שר"ת רדב"ז (ח"א סי' תס"ב) דמוכח ג"כ דהמצוה דוקא יין ע"ש. וכן ברוקח (סי' רל"ז) כתב וז"ל: מיחייב איניש לבסומי בפוריא וכו' פ"י ירבה במשתה היין עכ"ל, וצ"ע. וע' ב"ב (דף עג:): דאמרו "ודמו כמאן דמיבסמי וגו אפרקיד", וברשב"ם ד"ה גנו פירש וז"ל: שהיו שוכבין בפנים צהובות כשתווי יין, עכ"ל. ולא כתב 'שכורים', אלא 'כשתווי יין', ומשמע דסתם 'ביסום' היינו משתיית יין. (גליוני הש"ס מגילה ז:).

לע"נ הג"ר נחום מאיר ב"ר יהושע סאנדקווסקי זצ"ל יא"צ י"א אדר

ונשמע קולו בבואו אל הקודש וגו' ובצאתו ולא ימות. יש לפרש 'ונשמע' שיאסוף ויכניס, מלשון (שמואל א' טו:ד) "וישמע שאול", ואמר הכתוב שיאסוף ויכניס "קולו", שלא ישמע העם נעימות קולו בדביקות, כדי שלא ישיג עיד"ז גיאות "בבואו אל הקודש", והיינו השגת אהבת ה' האמיתית. אך ידוע דאדם מוכרח להיות עולה ויורד לצורך עליה עוד יותר כידוע ליודעי חן, ואם מחזיק בענוה ושפלות באמת, אז אפילו כשנופל ממדרגתו אינו מתרעם ח"ו על ה', רק אדרבה, הוא מחזיק שהאהבה והדביקות הקודם לא היו בזכות עבודתו, רק מתנה מהש"ת, והיתכן להתרעם על מי שאינו נותן לו מתנה. משא"כ המתגאה וסובר שבזכות מעשים טובים שלו זכה להמדרגות, אז כשנופל ממדרגתו היטב חרה לו כמובן, ועיד"ז ח"ו נשאר למטה ואינו עולה יותר רח"ל, על כן אמר "ובצאתו", תועיל לו הענוה ושפלות האמיתית, "ולא ימות", שלא ישאר במקום הנפילה, רק יבטח בה' ויעלה, כן נזכה אמן כן יהי רצון.

כי כן יסד המלך. יש לדקדק דבגמרא (מגילה יד.) אמרו שאחשוורוש היה שונא ישראל יותר מהמון, משל לבעל התל והחריץ וכו', וא"כ למה לא גזר שיכריחו את בני ישראל לשתות יין כדי להעבירם בדרך על דתם. ויש לומר, דאדרבה, דמזה שלא הכריחם לשתות בעל כרחם, נראה יותר שנאנתו לישראל, דהרי אם היה גזר על אנשיו שיכריחו את בני ישראל לשתות, הרי אז היו פטורים מטעם דאונס רחמנא פטריה, אבל בזה שלא הכריחם לשתות, והם בעצמם וברצונם שתו בתוך הסעודה, הרי אז בהכרח לא יהיה להם כל הצדקה על רוע בחירתם. ואולי אפשר לרמז דבר זה מהפסוק עצמו, דגימטריא של "כי כן יסד המלך", הוא "סרחא", פירוש חטא, וזה היה כל כוונתו להכשילם בחטא החמור דיין נסך.

לע"נ הג"ר עזריאל ב"ר יחיאל טויבער זצ"ל יא"צ ה' אדר

ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגיד לו את עם מרדכי, ויבקש המן להשמיד את כל היהודים. מלשון הכתוב משמע דמתחילה לא רצה המן להרוג בשביל מרדכי גם את עמו, רק אחר שהגידו לו מי הוא "עם מרדכי", והיינו ישראל, אז "ויבקש המן להשמיד את כל היהודים". וזה תמוה, דהא אם היה רצונו להרוג בשביל מרדכי גם את

חדש ויצא לאור
חדשי רבנו חיים הלוי
על הרמב"ם
עם מורשת הגר"ח
• כרך ראשון •

י"ל סדרש' כחוספת מבוראת ציונים עיונים כחורית כקורות וכו'ולואים

מהדורה מושקעת ומורחבת בעריכת מכון מורשת הגר"ח לאחד הדרכים שנים בניית עצמה

הוצאת מכון מורשת הגר"ח לאור
הוצאת מכון מורשת הגר"ח לאור
הוצאת מכון מורשת הגר"ח לאור

מכון מורשת הגר"ח
moreshegrach@gmail.com

הפצה לארצות הברית
עם הספר "לעשי"

קמח

סגולה פאר ערליכע קינדער
סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מאראד זצ"ל

ארייברענגען יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.
וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- מלאות און וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקען, שוואט עת רצון לתכלול, כדי איד זאלע קענען מיט זאנען די תפילה.
- די ת"ת און אליון יסען סען ציון און תחפול, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הגדיק אל קברו (המקובל מדישחח משה).
- די שטיין ווערט באראבען ווי די ריכטיגע וועג און אזוי ווערט מען עס נישט.
- מיטען און אפגעבען די שטיין און עס אליון אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איד ווילע.
- מ'קען באשטעלען אסאך שטיינער כדי זאלע עס לייגע ביי אסאך צדיקים.

דוקא איין דעם ממילדיגע אופן פון **מכן דורות ישרים** וועט מען זיין עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אופן אור: **יבדו הלב (אנציונען זיין אורז ון ארישקייט), שיהפוך לבן לשמש למונה (ס'טיישט זי מאנצט מענטש), ונראה מלאים (העסעט וועט אונטערזיין).** מ'קען עס געבען פון מעער.

פאר פרטים וועט עקסט מכן דורות ישרים
dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

בשורה טובה
שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת להם על הלכות חלה – ברכת הבית על טוסת חלה
במהדורה מפורטת בתכלית ההידור והיופי

ע"י מכון עבודה כבודה
אפשר להשיג הספר באר"ב: הרב יצחק מיטניק שליט"א 732-987-4733
בירושלים: מכון עבודה כבודה 02-6576577

- צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:**
- מיין קינד איז געווארן א אנדערע מענטש ער לערנט משה ער וויל ערדיגען א מסכתא
- מיין זון בעהט מיין וועק מיין און 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע
- מיין יצחק האט ארויסגעלייגט א פירשער
- איך האב נישט געהאט קיין נשמה פארדעם נישט וויסנדיג וואס מיין בחדר טוהט
- כהאב גיגעריגען זעקן געלחט מיט מיינע קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חבר'ס קינד